

Pénzmosás biztosítási díjak kifizetésével

kategóriák: #kockázati besorolás, #gyanús tranzakciók vizsgálása, #pénzeszközök forrásának igazolása, #késedelmes bejelentés, #közvetítők kontrollja

Egy hazai biztosító társaságnál rendszerszintű kockázatokat tárt fel a felügyeleti vizsgálat, amely abban nyilvánult meg, hogy a biztosító nem alkalmazott megfelelő ügyfél-átvilágítási és kockázatkezelési intézkedéseket, így lehetővé tette, hogy egy ügyfele biztosítási díjak befizetésével jelentős összegben hajtson végre pénzmosás gyanús ügyleteket. Az ügy részleteit az alábbiakban foglaljuk össze.

A biztosító ügyfele, egy építőipari ágazatban tevékenykedő kisvállalat, 2022 és 2023 között több alkalmazottja részére is nagyértékű, egyszeri díjas életbiztosítási szerződéseket kötött a biztosító társasággal. A biztosítási szerződéseket a biztosító közvetítőjén keresztül, minden esetben készpénzben fizették be, jellemzően 1-2,5 millió forint összegekben. Az első biztosítási szerződések megkötésére és a díjak befizetésére 2022. márciusában került sor, az akkor 3 hónapja bejegyzett vállalkozás részéről, elsőként 5 munkavállaló számára. Ezt követően 2022-ben minden hónapban sor került egy-két további biztosítási szerződés megkötésére, majd 2023-tól kezdődően már havonta 4-5 szerződést kötött a cég. 2023 decemberében összesen 20 munkavállaló részére kötött egyszerre életbiztosítási szerződést a vállalkozás, egyenként 8 millió Ft összegben. 2022-2023 között mindösszesen 638,5 millió forint összegben fizettet a cég egyszeri életbiztosítási díjat a biztosítónak. Mindeközben azon munkavállalói után, akiket már nem foglalkoztatott tovább, az életbiztosítási szerződés visszaváltását igényelte a cég a biztosító társaságtól, 2023 közepétől kezdődően negyedévente, rendszeresen időközönként, mindösszesen 264,5 millió forint összegben.

A biztosító társaság belső ellenőrző és információs rendszere az egyszeri díjas életbiztosítások kumulált összege miatt jelzést generált, amelyet a biztosító társaság munkatársai kivizsgáltak, a biztosításközvetítőt is bevonva, az ügyféltől magyarázatot kértek a készpénzes tranzakciók nagyságrendjét és rendszerességét illetően. Az ügyfél a megkeresésre azt a választ adta, hogy az építőipari megbízásainak ellenértékét jellemzően ők is készpénzben kapják a fővállalkozótól, így kézenfekvőnek tartották, hogy a biztosítási díjakat is így fizessék be. Arra a kérdésre, hogy miért kötnek ilyen nagy összegű egyszeri díjas életbiztosítást a munkavállalóikra és miért nem folyamatos díjfizetésű terméket vesznek igénybe, azt a magyarázatot adták, hogy a nagy építőipari boom közepén nem könnyen találnak jó szakembereket, akiket így kívánnak ösztönözni, hogy náluk dolgozzanak, hogy részükre egy komolyan tekinthető összegű életbiztosítást is kötnek, és az egyszeri nagyobb összegű szerződési díj „jobban mutat” az alkalmazottak számára.

A biztosító társaság munkatársai a cégtől kapott információk alapján a riasztást lezárták és nem tettek bejelentést pénzmosás gyanú miatt. Ezt követően a társaság belső ellenőrző és információs rendszere még további hat alkalommal adott olyan gyanús riasztást, amit a munkatársak szintén lezártak a korábbi információk alapján, míg végül az addigra már nyolcadik riasztás vizsgálatának eredményeként a biztosító társaság pénzmosás gyanús bejelentés tett. Ez utóbbi riasztás a 2023. decemberében egyidejűleg 20 megkötött életbiztosítási szerződés kapcsán keletkezett. A szokatlan számú és nagyösszegű szerződéseket a cég azzal indokolta, hogy év végi jutalomként a cég további életbiztosítási szerződéseket kötött a legkitartóbb és legjobb munkavállalói részére, ezt az indoklást a biztosító társaság munkatársai szokatlannak találták, és megtették bejelentésüket.

A vizsgálat során megállapítható volt, hogy a szolgáltató (1) nem megfelelő kockázati szintbe sorolta az ügyfelet (frissen alapított vállalkozás ellenére alacsony kockázati besorolást alkalmazott), (2) az üzleti kapcsolat fennállása során, az első riasztás kivizsgálását követően sem végezte el az ügyfél újbóli (és magasabb kockázati kategóriába történő) kockázati besorolását, továbbá (3) nem vizsgálta meg a biztosítási díjak forrását, illetve elmulasztotta a forrásigazoló dokumentumok beszerzését az ügyféltől, valamint (4) az ügyfél gyanús tranzakciói kapcsán keletkezett riasztások és vizsgálatok eredményeként a pénzmosás gyanús bejelentést késedelmesen, több hónappal a tranzakciók teljesítését követően tette meg, amellyel megsértette a Pmt.,

valamint a 14/2025. (VI.16.) MNB rendelet (és a korábban hatályos) 30/2024. (VI.24.) MNB rendelet rendelkezéseit.

Az eset kapcsán az MNB a következőkre hívja fel a figyelmet:

- A kockázatokat a szolgáltatóknak összességében kell vizsgálniuk és értékelniük és nem szabad az egyes elemeket alul vagy felülsúlyozni! Jelen esetben a termék, az ügyfél jellemzői nem indokolták az alacsony kockázati besorolást. Magas kockázati besorolás esetén a fokozott ügyfél-átvilágítási intézkedések és a megerősített eljárás alkalmazásával a szolgáltató a kockázatokat megfelelő módon csökkenthette volna.
- A kockázatokat dinamikusan kell értékelni, a gyanús riasztások száma hatással kell, hogy legyen az ügyfél kockázati besorolására, több riasztás esetén nem maradhat az ügyfél alacsony kockázati kategóriában.
- Érdemes kiemelt figyelmet fordítani a forrásigazolások vizsgálatára, azok hitelességére, az ügyfél által adott magyarázatra. Ebben a körben különösen fontos, hogy még az olyan köztudomásúnak számító információkat is, mint például azt, hogy az építőipar egy készpénzintenzív ágazat, fenntartásokkal érdemes kezelni, amikor az ügyfél ezzel ad magyarázatot a pénzeszközök forrására és további alátámasztó információk és dokumentumok nélkül nem szabad azokat elfogadni a források igazolásaként.
- Különösen fontos az alkalmazottak képzése, hogy felismerjék a tipikus pénzmosási mintázatokat.
- Közvetítők igénybevételekor a szolgáltatóknak különösen fontos kiemelt figyelmet fordítaniuk a megfelelő kontrollok kialakítására és alkalmazására, és például az olyan okoknak a feltárására, hogy egy-egy közvetítő által létesített üzleti kapcsolatban miért jelentkeznek kiemelkedően szokatlan körülmények.